

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

A mi ellenségeink.

Bizony sok a mi ellenségünk, talán sokkal több, mint jó barátunk. Benn a hazában és a haza határán kívül nagy azoknak száma, kik egy kanál vízben szívesen megfojtának. Szálka a szemükben, hogy ez az ország él és virágzik, anyagilag gyarapodik s minden téren rohamosan tör előre. A mi gyönyörű kiállításunk, a mi felemelő nemzeti ünnepünk valóságos botránykő irigyeink szemében s az irántunk való oktanul gyűlölködés az utca sarával akarja bepiszkolni nevünket. Innen is, onnan is kapunk híreket, hogy majd a csöselék égeti el a magyar lobogót, majd a német szomszédok árja ifjúsága nyilatkozik ellenünk. És mi magyarok elég naivok vagyunk, hogy ezeket észrevevessük s még foglalkozunk is vele. Pedig ez nem jól van így. Egy olyan nyomorult ország, mint a kis Szerbia, melynek fejedelme a mi monarchiánk kegyelméből ül trónján s mely sok tekintetben utánunk él, nemkülönben egy néhány hobortos diák okvetetlenkedése bizony alig érdemes arra, hogy foglalkozunk vele, hisz ezek szeretete ép oly kevés hasznát hajtana nekünk, mint a mily kevés kárt szenvedünk gyűlölködésük által. A művelt külföldnek ezrei, a

nagy világlapok tudósítói ott vannak, megfordulnak a mi szép fővárosunkban, látják azokat a páratlanul szép ünnepeket, látják a király és nemzet egyetértését s minket közelebből ismerve, megismerik, hogy mily oktanul azon vádakat, miket ellenségeink ránk halmoznak. Nekünk tehát nem kell törődnünk ama pökhendiségekkel, melyek Szerbiában és Ausztriában történnek, de azzal foglalkozni kell, a mi itt benn történik. Az a nagy népgyűlés, melyet Ugron Gábor és társai az általános szavazatjog tárgyában összehívtak s mely nép és rendőrök között egy hatalmas összeütközéssel végződött — eredményében nem egyéb, mint a hazánkban lappangó szocializmus felbujtása s a nemzetiségi aspirációk dédelgetése. Azt mindenki jól tudja, hogy az a hírhedt népgyűlés nem volt egy nemzet közakarátának kifejezése s meg vagyunk győződve, hogy a hozott határozatoknak éppen semmi eredménye nem leend s legfeljebb arra jók, hogy az elégedetlen elemek s nemzetiségek vérszemet kapjanak, de mint az Ugron párt által bevezetett újdonság, mint a népszerűség-vadászásnak legveszélyesebb neme, méltó arra, hogy a közvélemény foglalkozzék vele s hogy azt egy méltányolja, mint egy furfangos kortesfogást. Sajnálatos dolog lesz az, hogy

az Ugron-párt, mely eddig csak a néppárt szekerekét toltta, most már a nemzetiségekkel, sőt a szocialistákkal is kezdet fog s oly eszméket kezd pengetni, melyek nagy veszélyek magvát hordják méhükben. Az Ugron töredéknél, úgy látszik, ama hírhedt jezsuita elv uralkodik: „a cél szentesíti az eszközt,” azaz minden eszköz jó, csak hogy célhoz vezessen. És jó azt tudni most a választások előtt.

Ünnepi beszéd.

(Folytatás.)

A szoros összetartozás érzete fokozta erejüket, hatványozta vitézségüket. Az Atlelközből a Kárpáton át, a Vereczkei szoroson, — mostani hazánk felkeresésére és elfoglalására indultak. Joguk volt hozzá. Hiszen korábban is rokonainké, a hunoké volt e föld. Minő bátorság, mekkora vitézség, mily kitartás kellett ahhoz, hogy az itt lakott s élethál-hareztvivott bolgárokat, szlávokat és németeket legyőzzék! Megtették. Dicsőséggel bevégezték a honfoglalás nagy munkáját s megtartották az első országgyűlést Pusztaszeren. Épen ezer esztendeje annak. Ezredik évfordulója a honfoglalásnak. Ezért van tele lelkünk gyönyörűséggel, ezért osztatlan a mi örömünk, ezért méltó a mi hálnak.

A honfoglalás nagy és nehéz munka volt. De ezer éven át megtartani százszorta nehezebb, százszorta dicsőbb feladat volt. És a magyar e feladatot dicsőséggel megoldotta, mert hazáját szerette s e szeretet neki erőt adott, kitartást kölcsönözött. E szeretet a gyengéket erőssé, a gyávákat hőssé tette.

TÁRGZA.

Ünnepségek a század elejéről.

(Folyt. és vége.)

A mi legjobban meglepte a hidegvérű angolt, az a bécsiek rajongásának vehemenciája volt, a miről így emlékezik fentebb nevezett lordhoz intézett levelében:

„.... A nép imádja a császárt, de rajongása jobban hasonlít a gyermek atyja iránti szeretetéhez, mint ahhoz az érzelemhez, a mi egy népet uralkodójához köt....”

Az uralkodó kíséretében különösen feltűntek Albert tescheni herceg és Colredo herceg, a kik daczára, hogy jóval túl is voltak a hetvenen, mégis lóháton vettek részt a farsztó ünnepi menetben.

Tudvalevőleg II. Ferenc rendkívül jó lelkű, nagyon egyszerű ember volt, a ki nem szerette a szereplést és különösen fázott a nyilvános beszédek tartásától. Ezt ez alkalommal is elkerülte, a mi nagyon feltűnt egy jelenlévő francziának. Meg is írta azonnal Párisba, hogy „különös volt, hogy üdvözlő beszédek sehol sem mondtak és mikor a fehér ruhába öltözött bécsi hajadonok küldöttségének vezetője rövid beszéd kíséretében gyönyörű rózsacsokrot adott át a császárnak — ez több ízben meghajtotta kissé magát, megismogatta a piruló lányka arcát — de egyetlen egy szót sem mondott.”

Az uralkodó neje a menetet Antal főherceg Singerstrasseipalotájának egyik ablakából nézte, az-

tán átment a Szent István templomba, a hol résztvett a nagy ünnepi istentiszteleten.

A Te Deum Laudamus után a menet hasonló rendben, mint megérkezett, ismét elindult és belért végül a császári Burgba.

Este a várost fényesen kivilágították s a transzparentek mind az uralkodót dicsőítették.

Egyik transzparenten következő mondas volt lángbetűkkel olvasható: „Dieseret Atyának és fiának, az emberiség megváltására fölládozta az atya a Fiut. Európát megváltandó Ferencz leányát adta oda. Tisztelet az atyának és leányának.”

Ez a mondas arra volt gyöngéd célzás, hogy II. Ferencz leánya, Mária Lujza kezét Napoleonnak nyújtotta, hogy a szoros családi összeköttetés által is biztosítsa Európa békéjét.

Az ünnepi bevonulás után két nap múlva, megjelent Ferencz a színházban. A régi Kärntnerthor-színház tündéri fényben uszott ez alkalommal és egy allegorikus drámai színjátékot adtak elő „A jövő képe” címmel. A darab telve volt a multra és a jelenre vonatkozó passzusokkal. Az udvari páholyban megjelent a fejedelmű is, a császárt főhercegek és főhercegnők, a többi páholyokat pedig elfoglalták a diplomáciai testület, a katonai és polgári méltóságok, az osztrák és magyar arisztokrácia.

A közönség minden passzusnál, a mely a császárra vonatkozott, percekig tartó viharos „Hoch”-okban tört ki, az udvari páholy felé kendőket lobogtattak, az asszonyok sirtak örömeikben és az uralkodó pár folyton mosolygott és hajlongott, s II. Ferencz jobbját szívére szorítva integetett fejével hű bécsi népe felé.

A kongresszus alatt egyik ünnepség a másikat érte és különösen nagy fényt fejtett ki a fent lévő magyar arisztokrácia.

Eszterházy Miklós herezeg akkori gárda kapitány, egy egész vagyont pazarolt el a bécsi kongresszus idején, traktálva, szórakoztatva az idegen katonai méltóságokat. Ez volt az az Eszterházy, a ki a hírneves Eszterházy-képtárat alapította, s a kinek kis-martoni udvari zenekarát Hajdn, a nagy zeneszerző igazgatta.

Szájhagyományként azt is megőrizték Eszterházy Miklósról, hogy 1809-ben Napoleon őt szemelte ki Magyarország királyául és meg is kinalta a koronával.

Bál bál után következett, az ünnepi színi előadások, fényes tűzijátékok a schönbrunni parkban és a nagy katonai díszmélék egymást váltották és az idegen hatalmak képviselői, a temérdek külföldi, a ki akkor Bécsben megfordult, nem győzött eleget beszélni a sok fényről és pompáról.

A kongresszusi napok lezajlása után nagyon hosszú ideig nem látott Bécs olyan sok ünnepélyt mint akkor, mert a legközelebbi nagy ünnepség. V. Ferdinánd magyar királylyá való koronázása márhoni földön, Pozsonyban ment végbe 1830. szeptember havában.

A kongresszus fényes napjaira emlékeztet még Bécsben az a két oszlop, a mely a schönbrunni park Hietzing felé vezető kapuja előtt áll. Tetején a franczia sas merészen emeli szárnyát és mesél a késő unokáknak hatalmas Czézárokról, a kik egykor itt intézték Európa sorsát.

Czelesztin.

E szeretet nélkül nem tarthatták volna meg őseink ezer éven át e drága hont, melynek természeti kincseit az országunkat körülvevő nagyszámú népek irigylvén, szüntelen törekedtek elfoglalni, de nem tudták, mert nem a számban, hanem a hazaszereteten van az erő. Magunkra voltunk, nem volt, mint maig sincs rokonunk, de megsegített a magyarok Istene, őseink vitézsége, lángoló honszerelme.

Talizmánunk volt a keresztyén hit, melynek legendászerű alakja a nép ajkán ma is Szent László, s melynek elterjesztéséért az érdem első királyunkat, a dicső Szent Istvánt illeti.

A keresztyén hitért kiállott küzdelmet, a németek, kunok, horvátok s a Mánuel, görög császár, hadaival folytatott harcot II. Endre alatt a nemzetben kitört egyenlenség és viszály követte. A belháborút csak a híres „Arany-bulla” akadályozta meg.

Bizony igaz az, hogy Magyarország története, fényes csodák tündérkertje. Egész élete csodákkal határos küzdelem volt. Nem csoda-e az, hogy midőn a mongolok és tatárok százezreinek vad csordái költői szépségű rónáinkat beszélgdötték, vetétségeinket és gabonáinkat letarolták, falvainkat és városainkat felégették, a lakókat éhhalálra kínozták, erdők sötét barlangjainak lakóivá tették; midőn e dus honban még a királynak sem volt egy betevő falatja, nem volt egy talpalatnyi pihenő helye, hanem bujdokolni volt kénytelen, nem csoda-e mondom, hogy e rettenetű csapást is ki tudta heverni, ereje nem tört meg, kitartása visszavarázsolta a jóllétet. Mondjam-e, hogy ekkor a nemzet atyja, vezető szelleme IV. Béla király volt, kit méltán neveztek el a hon második alapítójának.

A nemzet szívóssága kitartott, ereje gyarapodott, hatalma növekedett, úgy hogy a Nagy Lajos koráról a költő így emlékszik meg:

Oh! nagy volt hajdan a magyar,
Nagy volt hatalma, birtoka.
Három tenger vizében hunyt el
Észak, Kelet, dél hulló csillaga.

De nem volt kisebb a magyarok hatalma, nem kevésbé félték erejét, fegyverét a világverő, a dicső, az igazságos Mátyás király alatt, kinek emlékkoszorújában a legszebb és leghervadhatatlanabb virág az, melyet a nép kegyeletes megemlékezése ezen mondatban tüztűt oda: „Meghalt Mátyás király, oda az igazság”. Sajnos, hogy midőn az igazságszeretnek e ragyogó csillaga a magyar nemzet egéről letűnt, letűnt vele századokra nemzeti nagyságunk hazánk dicső fénykora is. Csakhamar felütötték fejüket épen magában a nemzetben a nemzeti létünk életerén rágódó amaz undok férgek, vészthozó filloxerák, melyeket önzés, visszavonás, torzsalkodás, egyenlenség, fekete gyűlölet, kaján irigység néven ismerünk. Épen e miatt bekövetkezett 1526-ban, II. Lajos király idejében a mohácsi vész, mely nemzetünk színe-javát, ifjúságát s vele szabadságát és függetlenségét egy nagy gyászos sirba temette. „Hajh! s ezt visszavonás okozá mind s durva irigység. „Egységünk történ, törve hanyatla erőnk” — mondja Kisfaludy.

E büszke nemzet ekkor igába, önként török rabigába hajtá fejét. Másfél száz évig görnyedt a török zsarnokság bilincsei alatt. De valamint az izzó tűz kiválasztja, megtisztítja és felszínre hozza a valódi színaranyat; valamint az eget és földet meg rázkodtató égi háboru megtisztítja a levegőt: ugy ezen szomorú korszak legtöbb példáját mutatta fel a hazaszeretettől megaranyozott hősi jellemeknek. Egy más után születte e kor a Leonidások. A nagy Hunyadi szelleme, ki a töröknek réme, hazájának orngyala volt, a ki 12 esztában vett részt s csak kétötöt veszített el, azt is más hibája miatt, ez a szellem feltámadt a Jurisics Miklósookban, Dobó Istvánokban, Szondy Györgyökben, Losonczy Istvánokban és Zrínyi Miklósookban. Ezek egymásután bizonyították be, hogy a buzáért meghalni nemcsak kötelesség, nemcsak könnyű dolog, hanem egy igaz hazafira nézve valódi dicsőség. A törökök százezreinek elszántsága, az ozman hadak dölyfös büszkesége megszágyenülve lapult meg a magyar vitézség halált megvető eszadszerűsége előtt.

(Folytatás köv.)

Millenáris ünnepség.

Kovácsna, május 12.

A május 9-én lezajlott iskolai millenáris ünnepélynek folytatásául másnap, 10-én, újabb ünnepségeket ült Kovácsna közönsége.

Már kora reggel óta élénk sürgős-forgás volt észlelhető a nagy községben. A reggeli szellő vígan játszadozott a középületek és több privát házról kitűzött trikolor fodraival. Az ünnepelő díszbe öltözött nagy közönség arczán — nemzeti és felekezeti különbség nélkül — az öröm őszinte, mesterkéltlen kinyomata ült.

A nagy nemzeti ünnepélyt a gör. kel. templomban reggeli 7 órakor tartott isteni tisztelet nyitotta meg, melyen részt vett a kir. jbiróság, szolgabíróság, több erkölcsi testület, az isk. szék és az elemi iskolák növendékeinek egy része tanítók vezetése mellett, nemzeti zászló alatt. Örömmel látta az ember, hogy román testvéreink közül sokan nemzeti szín kokárdát tűztek fel, mintha ezzel is azt akarták volna mondani, hogy Magyarország ezeréves fennállásának nagy, nemzeti ünnepélyén velünk örülnek.

Komsa Miklós rendes és Fortuna György s. lelkész végezték a hálaadó istentiszteletet, melynek végeztével Fortuna s. lelkész magyarul beszélt a jelenlétvőkhöz, kívánva, hogy Isten tartsa meg a magyar hazát és nemzetet; s az eddigi egyetértést és testvéri szeretetet, mely Kovácsnán a magyarok és románok között fennáll, továbbra is tartsa fenn az Ég. Végül a román növendékek nemzeti nyelvükön himnusz énekeltek, mely után az ünnepély véget ért.

Délelőtt fél 10 órakor az ev. ref. templom harangjai kondultak meg. Már az első harangszónál megindult az emberáradat, s ki-ki igyekezett helyet foglalni a nagy és tágas templomban. Beharangozáskor már tömve volt a templom, mely építetése óta aligha látott magában ily nagy közönséget. A hivatali karok, erkölcsi testületek stb. teljes számban jelentek meg, zászlók alatt; az iskolák növendékei a számukra kijelölt helyen, tanítóik vezetésével, trikolor alatt.

Tíz óra után valamivel Bathó János ev. ref. énekező orgonajátéka után a polgári dalárda „Oh nemzetek nagy Istené-t” énekelte el A „Hymnusz” első versét — orgona kísérettel — a nép énekelte ezután. Majd Elekes Imre s. lelkész művészi szónoklata következett. A „Menyben lakó én Istenem” című egyh. éneket a növendékek hármasszólama adta elő, mely után Demes Péter s. pap nagyszabású beszéde következett, s nagy hatással volt az ünnepelő közönségre.

Az iskolás növendékek által énekelte „Ima” után a s. lelkész elnöklete alatt egy. képv. testületi diszgyűlés tartott. A milleniumi jegyzőkönyv fogalmazása Demes Péter és Csia Györgyre bízott, s hogy pedig az ezredéves ünnep miként öröklétessé meg, arra nézve egy javaslat fog megkésztettni a 12-ös tagu bizottság által, a mely bizottság a Csutak Ferencz jegyző, Csia György, Séra Lajos, ifj. Deák Károly, Bideskúti Róbert, Bathó János, Dr. Bartha Imre, Sylveszter Károly, Deák Domokos, Demes Imre, id. Bececs Imre és Butyka Károly személyében meg is választott.

Egy rövid ima, s a Hymnusz utolsó versének éneklése után a gyülekezet által, — az egyházi ünnepély véget ért.

Délután 2 óra körül mozsárgyú-dörgések hirdették, hogy az ünnepségeknek koszorúja, a községi fiúiskola által rendezett „Népünnepély” kezdődik. Nemzeti szín kokárdás és válszalagos fűrge, vidám fiúk siettek sorakozni négy darab zászlójuk alá. Kovácsna közönsége, ifjak és öregek, gazdagok és szegények mint óriás folyam indultak meg.

Az ifj. Bececs Imreh tulajdonát képező, Zsigmond-tér nevű fenyves erdő felé vonult a népfolyam, hol az ünnepély megtartandó volt.

A fiúiskola növendékei — vezetve a közs. tanítók által s nagy néptömeget kísérve — „éljen a hazai!” „éljen a magyar király!” kiáltások után a piac közepén megállva, több hazafias és nemzeti dalt énekeltek. A néparadat pedig folyton nőtt. Minden utca torka újabb és újabb csapattal nevelte a lelkesült néptábor, — hol a menet végig vonult. Legelől a fiúiskola impozáns főzászlója, utána a helybeli zenekar, mely a Rákóczi indulót játszotta,

s azután a fiú növendékek szép rendben, három kisebb zászlóval, s végül a nagy közönség.

Mire az impozáns menet az ünnepély színhelyére kiért, közel pár ezerre szaporodott fel a lélekszám.

A „Zsigmond-tér” örökzöld fenyveseinek árnyában, az addig fonségesen néma, esendes erdőben vidám zaj, muzikaszó esendült fel . . . a fiatalság deli tánczra perdült. Éppen mint a kacagányos ősök a megnyert csata után, a diadalmi lakoma közben — úgy ezer év előtt, a honfoglalás idejében . . .

Majd a fiú növendékek a program szerint lepenyevés, versenyfutás, kötélhúzás és zsákbanfutással mulattatták a publikumot, mely viharos tetszését nyilvánította a látottak felett.

A versenyen 36 növendék nyert pályadíjt. A bírálbizottság tagjai voltak: Deák Domokos, Deák Samu szolgabíró, Séra Lajos kir. járásbíró, Csia Béla kir. albíró, Elekes Imre s. lelkész és Csia György isk. sz. elnök.

A verseny után ujjalag folyt a táncz, majd uzsonnához ulti a közönség, s a hazulról vitt élelmiszereket jóízűen fogyasztotta.

Megemlítendő, hogy Velreiter György k.-vásárhelyi sörgyáros a gyermekek részére 106 liter sörrel ajándékozott a nagy nemzeti ünnep alkalmából, mely a helyszínen kiosztott.

Már a nap lenyugodott, mikor az ünnepelő közönség szép rendben, zászlók alatt a falu felé kezdett vonulni, s piactéren megállva hazafias lelkesedéssel énekelte el a Hymnusz és a Szózatot. Majd zeneszóval lakására kísért a közönség a közs. isk. érdemes elnököt, Csia Györgyöt s udvarán hazafias dalokat énekelve, élénk ovációban részesítette őt. Az elnök megköszönve a nem keresett kitüntetést, ígérte, hogy mint eddig, úgy ezután is a közbizalomnak megfelelni igyekszik; őltette a bazát és a királyt s ezek után a közönség éljenezve oszlott szét.

A lefolyt népünnepélyen részt vettek az urihölgyek s az intelligens férfiak szép számban. Ott láttuk a következő urasszonyokat: Deák Domokosné, Csia Györgyné, ifj. Deák Károlyné, Elekes Lászlóné, Lakatos Gyuláné, Deák Lajosné, Deák Lászlóné, Barthalis Jánosné, ifj. Bececs Imréné, Bathó Jánosné, Mátyás Miklósné, Nagy Sándorné, Fortuna Györgyné, Nagy Gyuláné, Párján Lajosné, Szócs Lajosné, Zsigmond Gyuláné, Zsigmond Gergelyné, Jenáki Jánosné, Russz Józsefné, Ferencz Miklósné, Diósi Józsefné, Deutsné, Fiser Vilmosné, Szabó Józsefné, Kovács Ferenczné, Bokor Lajosné, Ürmösi Béláné, Butyka Lajosné, Nedoma Nándorné, Butyka Károlyné, Pászterné, Csutak Ferenczné, stb. stb.

A kisasszonyok közül ott voltak: a bájos Csia Iluska, Elekes Katinka, Deák Róza, Deák Ida, Zsigmond Emma, Greiner Hedvig, Zsigmond Róza, Ferencz Julia, Ferencz Jozsefné, Mátyás Róza, Dávid Anna, Fortuna N. Ürmösi nővérek, stb. stb.

Megjegyzendő, hogy a nagy néphullámban képtelenség volt teljes névsort összeállítani.

Kovácsnán ezzel aztán lefolyt az ezredéves ünnepség, mely két napon át tartott, s nagy lelkesítéssel karoltatott fel. Az szép népünnepély volt a befejezője annak. És a magyarok Istene szerette a közs. iskola által rendezett „népünnepélyt,” mert eléggé jó időt adott azon napra, hogy még az elemek se tudják megzavarni azt.

Éljen Magyarország! Éljen a legalkotmányosabb király!

Ezredéves ünnepély Kurtapatakon.

A jó anyának, Magyarországnak, ezeréves fennállását mi is méltóan igyekeztünk megtartani.

Folyó hó 9 én 3/4 8 órakor a tüzoltók díszben, az esztelnek-kurtapataki róm. kath. dalegylet tagjai pedig saját nemzeti lobogójuk alatt sorakozva, megjelentek a kurtapataki iskola udvarán, a hol az iskolás gyermekek szintén sorakozva előbbiekot a „Szabadságért” induló, Mértv N-től szabatosan botantult énekekkel fogadták, melyre a tüzoltók díszlövéllel feleltek. Ezután átvonultunk Esztelnekre a szt. Ferenczrendi zárda templomába, a hálaadó isteni tiszteletre, melyet az érdemekben dus P. Kiss Alfonsz, záradfőnök, „Téged Isten dicsősrünk”-kel kezdett meg, a hol György Domonkos tanító által vezetett esztelneki iskolásokat is bevártuk. Említenem is fölösleges, mily szépen énekeltek a Hymnusz a

szt. mise alatt az egyesült gyermekek. Innen, a szt. mise után, az esztelneki plebánia templomába vultunk, a hol már az esztelneki előjáróság élén Barabás Lőrincz kjegyző is jelen volt.

Az isteni tiszteletet egy igen szép és valóban hazafias aktus előzte meg. Bálinth Ignác plebános és György Domonkos tanító felhívására a hivektől gyűjtött összegből két nemzeti lobogó vétetett s ezek szentelését a mai napra halasztották.

Habár a kis vitézek karjaikból, — mint ama hét vezér — nem is eresztének vért, megható volt a jelenet, midőn kezeiket mellőkre téve, az Isten oltára előtt ünnepélyesen megesküsznek: „hogy életüket és vérüket adják nemzeti zászlójuk védelméért.” Isteni tisztelet alatt pedig, mely itt is természetesen „Te Deum”-mal kezdődött, szintén az iskolás gyermekek énekelték a „Hymnuszt”, a „Szózatot”, kérve a Mindenhatót: áldja meg hazánkat, királyunkat s nemzetünket.

A szt. mise után mindkét község iskolásai saját tantermökbe visszavonulva, hazafias versek és énekek elszavalása, illetve elzengése által adták jelét rendkívüli örömmünnepének.

Kosztándi János, kurtapataki tanító, élénk hangon adta elő nemzetünk múltját s jelenét; szép szavakkal méltányolta egyes királyaink tetteit; legmagasztosabb volt azon kijelentése, melylyel a jelenleg dicsőségesen uralkodó királyunkat, I. Ferencz Józsefet, ki népét soha se szünt meg szeretni, „legalkotmányosabbnak, legjóságosabbnak” jellemző.

Erre Lengyel Károly a község nevében köszönetet mondott községi tanítónak nemes fáradozásaiért s kéri, hogy az eddigi szellemileg oly kicsinynek tekintett községet csüggetlen fáradozásaival minél nagyobbá tegye.

Most következett a jól és szabatosan betanult szindarab — „A kályha titka” előadása, melyben az iskolás gyermekek szellemi képességét csak csodálni lehetett.

Délután 2 órakor kirándultunk — ismét egyesülve az esztelneki iskolásokkal — az ugynevezett „Hálaponk”-jára, a hová számos községi lakos is követett; több viglétés után az egész ünneplő község „éljen a haza! éljen a király! éljen a magyar!” harsogó kiáltása után haza bocsátott.

Hazafias szempontból kell itt megemlékeznem Mike György Kurtapatak nemes bírójáról, ki tapintatos eljárásával az ünnepet az egész községben kötelezővé tette. Nem volt egy se a lakosság közül, a ki ezen a napon dolgozott volna.

Adjon Isten községünkben, mely maga is 5—6 év múlva ezerévé fennállásának megülheti, sok ily fáradságot nem ismerő előjárót!

Egy jelen volt.

Válasz

„Egy családapá”-nak

Tisztelettel hajlunk meg a szülők aggodalma előtt, vonatkozzék az gyermekének akár testi, akár szellemi életére. Szívesen fogadjuk bárkinék véleménye tárgyilagos elmondását, mert abban az ügy iránti érdeklődés megnyilatkozását látjuk. Ezért sietünk a válaszzal.

Az ovodában egy hivatalosan előkészített záróvizsgálatról szó sem lehet. „Egy családapá”-nak az ovodisták versmondására vonatkozó véleményével mi is egyetértünk. A felügyelő-bizottság ilyen értelemben — nem is intézkedett soha; az óvónők is elődeiktől mintegy örökségképen kapták e szokást. A felügy. bizottság csak megtúrta, mert a záróünnepélyen a szülőknek ez irányban való nagyfokú érdeklődését tapasztalta. — S talán nem is éppen olyan nagy a kisderek izgatottsága, mint a hogy az „Egy családapá”-nak szülői szeretete kiszínezte. De elismerjük, hogy sok igaza van, s hogy a versmondásra nézve indítványa értelmében fogunk a felügyelő-bizottságnak előterjesztést tenni, azt megígérjük.

De, hogy a kisdévodából a záróünnepély teljes mértékben eltöröltessék, azzal nem értünk egyet. Arra törekszünk, hogy a záróünnepély következő alakban tarassók meg:

A kisdereknek sem arról, hogy záróünnepély tartatik, sem arról, hogy mikor, tudni nem szükséges. A on nap reggelén, mikor délután megtartatik, az óvónő csak arra figyelmezteti: „Mondjátok meg szülőknek, hogy délután, ha érkeznek, jöjjenek az ovodába, mert a mi szép éneket és játékokat tanulunk ez évben, mind elénekeljük s mind eljátsszodjuk”. Ha tehát semmi különlegest nem csinálnak, ha csak a szokott énekeket dalolják, s a játékaikat játszodják, ha együttesen produkálják magokat és nem egyenként is: akkor izgatottságról szó sem lehet.

S kérdi talán az „Egy családapá”, hogy az záróünnepélyt ilyen alakban is miért akarjuk fentartani? Megmondjuk.

A szülők és a nagy közönség érdeklődésének fejlesztése, fentartása és fokozása céljából. Hiszen, ha mindenki oly mivelt, s a gyermeke nevelését oly érdeklődéssel kísérő szülő volna, mint az Egy családapá, akkor indítványát teljes mértékben magunkévá tennék. De 95%-ának szülői részint elfoglaltságából, részint közönységből nem sokat törődnek otthon gyermekeikkel, még kevésbé azzal, hogy az ovodát meglátogassák. De egy évben egy délutánt mégis feláldoznak. S ha látjuk, hogy gyermekeik az ovodában mily test-és értelemfejlesztő játékokkal foglalkoznak, mily szívmesítő dalcskákat énekelnek, akkor örömmel küldik gyermekeiket az ovodába, akkor érdeklődésük fokozódik s ez pedig az ügyre nézve nagy nyereség. Hiszen, az Egy családapá is hallhatta, bizonyára többször — fájdalom még a mai korban is az olyan vélemény nyilvánításokat: Minek az az ovoda? Minek az a sok iskola? Az ilyenek lefegyverzése s az ügynek megnyerése végett szükséges az ovoda, mely az iskolák hasznosságának nyílt igazolása. Aztán nem megnyugtató-e az óvónőkre is, ha a hatóságnak és a közönségnek bebizonyíthatják, hogy ők kötelességüket lelkiismeretesen teljesítétek! Az elismerésnek bár egy csepp olaja nagy mozgatója a munkásság szekerének. Szíveskedjék elhinni, az ügyre nézve ez sem utolsó dolog.

Örömről szolgálunk, ha álláspontunk rövid kifejtése megnyugtatóan szolgálja az „Egy családapá”-nak és így sem nyílt, sem passzív ollensége nem lenne ovodánknek.

K.-Vásárhelyt, 1896. máj. 18.

Kovács István,
felügy. b. elnök.

M. Székely János,
a kisdévodó igazgatója

CSARNOK.

Jámor Están egyházi levelei a

szerkesztőhöz.

— 107 —

Térs Szerkesztő Ur!

Minek utánna az jó isten megengedte egy ezer esztendőket érnünk minden igaz honhazafi hezzavaló örövendőző érzésekkel ügyekedzik asztot meginnapolni. Egy tódító lába nimetnek vagy valami más nemzetnek 50 esztendő es elegendő, hogy troty legyen, az magyar pediglen 1000 esztendők múlva s firiss, mint az pislén, összevő üti az bokáját s innapol. Én es mint hazafija es egyszersmind nemes Kárbahágó község harangozója es egyházfija unió színyü pántlikából csinált csokrot kötöttem az harang kötelére s mondhatom, hogy sem a fesszeg, sem az aszszeg soha ojan ünnepi harangozást nem hallott, mint az, mijent én ezen hónap 10-ik napján eselekedtem, s hogy még az jó istennek es tudása legyen arról, hogy az magyar a maga ezer esztendőjinek örvendezik, még az mise ruhákra es tettem egy néhány nemzeti csokrot s mondhatom, hogy az fő-tisztelendő urigen fájinul látott ki. Kántor komám es erőst kitett magát s ugy vezette az nótát az templonyban, mint az pacsirta. Ojan tiszta s esengő volt az hangja, mintha az elmúlt ezer esztendőben sem ő, sem az nemzetsége soha egy eszepecke bort sem vett vóna magához. De még Móricz zsidó es neki fászolodott, hogy mint jó hazafi innapoljon. Az koresma ezéger mellé akkora ászlót dugott ki, hogy három zsidó familiát be lehetett vóna vele takarni. — Hát ez elég szépen vagyon Móricz — mondám neki tekintéjvel, — de mit ér, ha az te szüved magyar, ha az ábrázatot hóber. Ennél fogvást én asztot mondom neked, hogy ha testben es magyar akarsz lenni, hozz egy küsdég áldozatot s vágazsd le az görbe arrodnak es kajla fülednek felét, ugyes marad — ne féj — egy gorófra való. Akkor osztengad testben es magyar lész. Eszt a kicsiséget megleheted. Ezer esztendők lefolyása alatt ugyes kevés zsidó vér hullott az honhazáért! s aszt a kicsit ne sajnáld! Erre osztán Móricz nagy okoson aszon-dá, hogy ő, ha mindnyá zsidó es, testje minden résziből nem faragdalhat ki s azt nem cselekszi meg, met neki az arrára s fülire szüksége vagyon, de az hazának ninesen, azt marad ő jóvendőre nézve es, a kiédőg volt: arrban es fülben nagy es szüben jó hazafiu. — Hegyes az bógás — mondám neki hazafiason — légy jó honfiu azzal a csunya pofával, de ezen 2-ik ezer esztendőben jövitsd meg magad, ne vigyics, ne huzd meg az mértéket s ne kívány besső embertől fizecséget. Mi pedigleg kántor komám ebben az második ezeredik esztendőben innánk egy csepet s kíványunk azt az téns szerkesztő urnak es az tisztelt publikumnak, hogy

adjon az isten bodogságot, testi lelki áldást, hogy érhecsük meg békességgel az harmadik ezer esztendőt es.

Kárbahágó, 1896. ápr. 18.

Maradtam
tisztelével és becsületvel
Jámor Están
egyházi és harang-kezelő.

Ujdonságok.

Időjárásunk a lehető legváltozatosabb. Bő eső, meleg napfény, hideg szelek váltják fel egymást, de az általános hőmérséklet még hűvös. Ha igaz az, hogy a hűvös és esős május dus aratást ígér, akkor a gazdaközönség szép reményekkel tekinthet a jövő elébe.

— Kinevezés. A király a honvédelmi minisztériumnál Csoboth Simon dr. miniszteri titkári czímmel és jelleggel felruházott miniszteri segédtitkárt valóságos miniszteri titkárrá nevezte ki.

— Kitüntetett kiállító. Háromszékvármegye gazdasági bizottságának kollektív kiállításában résztvevő Fénig Vaszi berezki lakos kiállított juhaiért kiállítási érmet nyert.

— Színészet. Bokodi Antal színtársulata S.-Szentgyörgyön a mult szombaton kezdette meg működését. Ezen napon a Virágcsata, vasárnap pedig. A cigány került színre. A s.-szentgyörgyi „Székely Nemzet” dicsőretek emlékszik meg mindkét előadásról. Különösen Nemethy Gizella operett primadonnáról és Bokodi Antal igazgatóról szól nagy elismeréssel. — A Bokodi társulata, ha S.-Szentgyörgyön bevégezi előadásait K.-vásárhelyre jő.

— Multság. A kézdívásárhelyi ev. ref. egyházi dalkör május 25-én, pünkösöd másodnapján, az Unio-kerti szinkörben kosaras májálíst rendez, melyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

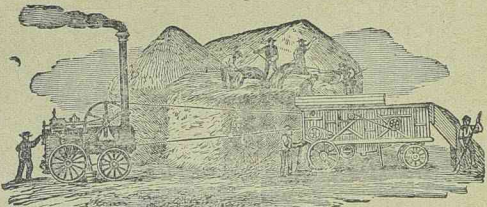
— Egyházi közgyűlés. Folyó hó május hó 26-án, azaz pünköszt harmad napján délelőtt, a rendes templomozás után, a templomba, egyházi rendes évi közgyűlés tartatik, melyre egyházközségünknek minden egyes tagja atyafiságos tisztelettel meghivatik. Tárgysorozat: A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása es hitelesítése. Fügöndnok évi jelentése. Az 1895. évi számadások beterveztése. Indítványok. 10 egyházi tanácsos választása. Kézdí-Vásárhelyt, 1896. május 15-én, Kőlönte Mózes főgöndnok.

Köszönetnyilvánítás. A fájdalommal telt szív halás érzetével mondunk köszönetet mindazon egyeseknek es testületeknek, kik felelthetetlen jó nevelőatyánk, Turóczy Mózesnek, f. hó 16-án történt végnyugalomra helyezése alkalmakor szivesek voltak az elhunyt iránt érzett kegyeletből megjelenni s részvétők által bánatunkat elviselhetőbbé tenni. Halás köszönetet mondunk a „Rikán belőli” honvédegylet megjelent tagjainak a végtiszteességben való részvétőkért azon meleg bajtársi intézkedésekért, hogy az elhunyt iránt érzett tiszteletüket külön kiadott gyászjelentésekben is jelezték. Ugyszintén a helybeli függetlenségi pártnak is, a koporójára helyezett szép koszorúért. Fogadják köszönetünket a helybeli polgári, községi es árvahazi tanférfiak azon szives figyelmükért, melylyel megtisztelték kedves halottunkat, megjelenvén az ifjúsággal együtt a temetésen, bizonságot téve a nevelésükre bizott ifjúság előtt arról, hogyan kell a honfiu erőnyekben ékeskedett történelmi egyének emlékeit tiszteletben tartani s azokban a haza érdekében kifejtett munkásságukért az elismerés es tisztelet adóját leróni. Kézdí-Vásárhelyt, 1896. május 17-én. Szűcs Ferencz es Csekme Mózes.

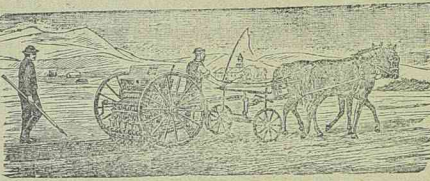
— Két millió franczia patkószeg szállítására hirdet pályázatot a szerb hadügyminisztérium. A pályázatok május hó 18-áig küldendők be. A közelebbi feltételek a kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, Budapesten tudhatók meg.

— Uj kénssav es mütrágyagyár. A volt kereskedelmi miniszter Lukács Béla val. b. t. tanácsos elnöklété alatt még a mult év nyarán Budapesten megalakult „Zalathnai kénkovand ipar r. t.” kénkovand érezeinek feldolgozására Brassón a technika legujabb vívmányainak felhasználásával nagyszabású „kénssav- es mütrágyagyárát” állított fel, mely működését már megkezdte. Az okszerű gazdálkodás terjedése tág hatáskört biztosít az uj vállalatnak, melynek vezetői bizonyára azon lesznek, hogy kifogástalan árú szállítása es a gazdaközönség iránti előzékenységgel által maguknak vevőközönséget biztosítsanak.

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váczl-körút 63. sz.
 által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzseplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lóerőig, továbbá járgány-
 cseplőgépek, tisztító-rosták, kon-
 kolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” a legjobb sorvetőgépek, szeleskavók, repavágók, kukorica-
 morzsolók, daralók, őrlő-malmok.

Egyetemes acél-ekék 2 és 3 vasú ekék
 és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árfjegyzékek kúdnatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Több mint 50 év óta
 sikerrel használtatik!

az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki Salvator-Szappan.

Valódi minőségben esakis mint eddig, ezentul is

Eszéken, felsőváros

DIENES G. J.-féle
 gyógyszerárban

Szeplőket és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztálanságo-
 kat biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs	35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz	40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan	50 kr.
1 doboz valódi lyóni rizsbor 3 szín- ben	50 kr. és 1 frt.
1 tégely közpaszta	60 kr.

Figyelmeztetés! Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktott
 védjeggyel el vannak látva és kéri a t. közönség esakis DIENES-féle eszéki
 kenőcsöt és szappant kérni és elfogadnia.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
 Kézdi-Vásárhelytt

nagy választékban kaphatók a legsolidabban munkált ruganyos
 szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy ka-
 napé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle dí-
 vány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek, és függöny-
 tartók tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok,
 és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és
 vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt.

**Az üzethelyiség a kaszinó-épület föld-
 szintjén van.**

**Az anyakönyvvezetők részére előirt nádszékek és
 diványok jutányos áron kaphatók.**

HANKÓ ÉS HORGÁSZ

ÁSVÁNYVIZEK.

„Hankó“ megfelel a Karlsbadi híres vizeknek s bá-
 ran nevezhető magyar Karlsbadnak. Ennek használa-
 tára mindenféle gyomor-bélbaj és aranyeres bántal-
 mak biztosan gyógyulnak.

„Horgász“ összetétele ugyanaz, mint a világhírű
 Gleichenbergi. Kitűnő hatása fényesen bebizonyult
 gége-, tüdőbajoknál és enyhébb gyomorbajoknál.
 A „Horgász“ viz mint kitűnő borvíz borral is igen
 jól élvezhető. Ennek élvezete mellett hosszabb mulat-
 ság után is kellemetlen érzése, főfájása nincs az
 embernek.

Kizárólagos főraktár:

IFJ. JANCsó MÓZES

nyomdatatula, Jdonosnál
 Kézdi-Vásárhelytt.

Az

„Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság“

Marosvásárhelyt

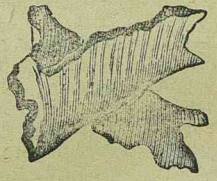
1896. július elsején kezdi meg üzleti működését.

Előjegyzéseket és bejelentéseket jelzalog és más
 kölcsönökre azonban már addig is elfogad

95. 1—6.

az Igazgatóság.

FEHÉR A. ADOLF
 bőr és cipő-felsőrések gyári raktára
 nagyban és kiskisben
 BUDAPEST,
 VII. kerület, utca 49.
 Nagy raktár mindennemű
 bőrök,
 cipő-felsőrések
 és saját készítményű
 cipő-felsőrések

Nagy képes kézikönyvben most jelent meg, melyet kiválóan bemutató
 és hasznos kézikönyvben a kézikönyv elhelyezését, a kézikönyv
 postai és szociális-munkaadóknak általános birtokait, megtekintésére
 Megrendelések postán és a vasúton esakis utatvél mellett azonnal esz-
 377—10